

ORDINUL 180/2023
pentru aprobarea Normelor metodologice privind condițiile și criteriile
pentru selecționarea, școlarizarea, atestarea și utilizarea ghizilor de turism

Publicat în MOR 734/9.08.2023

Având în vedere:

— prevederile art. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 305/2001 privind atestarea și utilizarea ghizilor de turism, cu modificările și completările ulterioare;

— Referatul de aprobare nr. 285.797 din 19.07.2023 întocmit de către Direcția generală turism — Direcția autorizare și monitorizare,

în temeiul prevederilor art. 57 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul economiei, antreprenoriatului și turismului emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Normele metodologice privind condițiile și criteriile pentru selecționarea, școlarizarea, atestarea și utilizarea ghizilor de turism, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 637/2004 pentru aprobarea Normelor

metodologice privind condițiile și criteriile pentru selecționarea, școlarizarea, atestarea și utilizarea ghizilor de turism, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 534 din 15 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul economiei, antreprenoriatului și turismului,
Ștefan-Radu Oprea

București, 2 august 2023
Nr. 180

ANEXĂ

NORME METODOLOGICE

privind condițiile și criteriile pentru selecționarea, școlarizarea, atestarea și utilizarea ghizilor de turism

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Prezentele norme metodologice se aplică persoanelor juridice și fizice care desfășoară activitate de turism în România.

Art. 2. — Categoriile de ghizi utilizate în activitatea de turism din România sunt:

a) ghid de turism local, care asigură asistență turistică pe teritoriul României turiștilor români;

b) ghid de turism național, care asigură asistență turistică pe teritoriul României turiștilor străini și în străinătate turiștilor români;

c) ghid de turism specializat pentru anumite tipuri de activități turistice:

- (i) ghid de animație;
- (ii) ghid de turism montan, drumeție montană;
- (iii) ghid de turism pentru habitat natural;
- (iv) ghid de turism ecvestru;
- (v) ghid de turism pentru peșteri amenajate;
- (vi) alte specializări în funcție de dezvoltarea activității de turism, doar pentru specializările ce au elaborate și în vigoare standarde ocupaționale.

CAPITOLUL II

Selecționarea, școlarizarea și specializarea ghizilor de turism

SECȚIUNEA 1

Formarea profesională a ghizilor de turism

Art. 3. — Condițiile și criteriile privind formarea profesională a ghizilor de turism sunt stabilite prin standardele ocupaționale.

Art. 4. — Formarea profesională a ghizilor de turism se face prin programe de formare de tip calificare/specializare/perfecționare organizate de furnizori de formare profesională autorizați sau prin evaluarea și certificarea competențelor profesionale, precum și în cadrul sistemului național de învățământ.

Art. 5. — (1) Organizarea programelor de formare profesională în sistemul formării profesionale a adulților, precum și evaluarea și certificarea formării profesionale se fac în conformitate cu reglementările legale în vigoare.

(2) În vederea autorizării de către autoritatea publică centrală cu atribuții în domeniul formării profesionale, furnizorii de formare profesională vor solicita avizul autorității publice centrale

responsabile în domeniul turismului, care va fi emis cu consultarea Comitetului sectorial turism, hoteluri, restaurante.

Art. 6. — Standardele ocupaționale pentru ghizii de turism vor fi avizate de autoritatea publică centrală cu atribuții de reglementare în domeniul turismului.

Art. 7. — Persoanele care dețin documente care atestă pregătirea profesională pentru una sau mai multe dintre categoriile de ghizi definite la art. 2 pot solicita atestat și ecuson aferent categoriei de ghid de turism pentru care au pregătirea profesională.

SECȚIUNEA a 2-a

Specializarea ghizilor

Art. 8. — Specializarea profesională pentru categoria de ghid de turism național sau ghid de turism specializat se realizează numai pentru persoanele care dețin certificat de calificare de ghid de turism sau certificat de competențe profesionale pentru ghid de turism.

Art. 9. — Persoanele care dețin documente care atestă specializarea pentru categoria ghid de turism național sau ghid de turism specializat pot solicita autorității publice centrale responsabile în domeniul turismului atestatul și ecusonul de ghid de turism național, respectiv de ghid de turism specializat.

CAPITOLUL III

Atestarea ghizilor de turism

Art. 10. — Profesia de ghid de turism poate fi exercitată de persoane fizice deținătoare de atestat și ecuson de ghid de turism, emise conform prezentelor norme metodologice.

Art. 11. — În înțelesul prezentelor norme metodologice, atestatul și ecusonul de ghid de turism reprezintă documentul eliberat de autoritatea publică centrală responsabilă în domeniul turismului prin care se confirmă capacitatea profesională a persoanelor fizice calificate în profesia de ghid de turism de a exercita activitatea în una dintre categoriile de ghizi de turism definite în prezentele norme metodologice.

Art. 12. — Criteriile minime pentru obținerea atestatului și ecusonului de ghid de turism sunt prezentate în anexa nr. 1.

Art. 13. — (1) În vederea obținerii atestatului și ecusonului de ghid de turism, solicitantul, cetățean român, va prezenta următoarele documente:

1. în cazul categoriei de ghid de turism local:

a) cerere-tip — conform modelului prezentat în anexa nr. 2;

b) copie act de identitate;

c) copie certificat de calificare obținut în urma absolvirii unui program de formare profesională de tip calificare (în conformitate cu reglementările legale în vigoare) sau copie certificat de competențe profesionale pentru ocupația ghid de turism, eliberat de un centru de evaluare și certificare competențe profesionale autorizat, cu condiția ca acesta să aibă toate competențele din standardul ocupațional în vigoare;

d) certificat de cazier judiciar valabil, eliberat de autoritățile competente;

e) document care atestă absolvirea învățământului minim obligatoriu;

f) document medical emis conform legislației din România din care să rezulte că titularul este apt din punct de vedere

medical (fizic și psihic) pentru desfășurarea activității de ghid de turism;

g) 2 fotografii tip legitimație/atestat (2,5 cm x 3,5 cm);

2. în cazul categoriei de ghid de turism național, documentația va cuprinde, suplimentar:

a) document care atestă absolvirea învățământului liceal fără diplomă de bacalaureat;

b) copie atestat/certificat/diplomă privind cunoașterea unei limbi străine;

c) copia certificatului de absolvire a programului de formare profesională de tip specializare, organizat de furnizori de formare profesională autorizați conform legislației din România;

3. în cazul categoriei de ghid de turism specializat, documentația va cuprinde, suplimentar:

a) document care atestă absolvirea învățământului liceal fără diplomă de bacalaureat;

b) copie atestat/certificat/diplomă privind cunoașterea unei limbi străine;

c) copia certificatului de absolvire a programului de formare profesională de tip specializare/perfecționare, organizat de furnizori de formare profesională autorizați conform legislației din România.

(2) În cazul cetățenilor UE/SEE/Confederației Elvețiene, documentele prevăzute la alin. (3) vor fi traduse în limba română de un traducător autorizat, cu excepția actului de identitate.

(3) Pentru prestarea temporară sau ocazională, conform Directivei CE 36/2005, în cazul ghizilor de turism, cetățeni ai statelor membre UE/SEE/Confederației Elvețiene care însoțesc grupurile de turiști pe teritoriul României fără a presta servicii de ghid de turism în cadrul obiectivelor turistice, este obligatorie notificarea pentru prestarea în regim temporar sau ocazional (cu minimum 60 de zile înainte de prestarea activității), conform declarației din anexa nr. 4. Aceasta se reînnoiește o dată pe an în cazul în care prestatorul intenționează să furnizeze servicii temporar sau ocazional în România în decursul anului respectiv. Prestatorul poate prezenta această declarație, însoțită de actele doveditoare, prin orice mijloace (prin punctul de contact unic electronic sau prin transmiterea la registratura instituției), iar procedura se finalizează cu eliberarea unei autorizații temporare cu valabilitate până la finalul anului și actualizarea bazei de date electronice a instituției. Documentele necesare sunt:

a) declarație prealabilă, în formă scrisă, pe propria răspundere, care cuprinde informații despre solicitant, despre activitatea pe care intenționează să o desfășoare cu caracter temporar/ocazional pe teritoriul României, perioada în care dorește să presteze servicii de ghid de turism în România etc.;

b) copia documentului de identitate;

c) o dovadă prin care autoritățile competente ale statului membru de stabilire atestă că la data eliberării acestui document posesorul este stabilit legal pe teritoriul său în vederea exercitării activităților de ghid de turism și nu i-a fost interzisă exercitarea acestora nici chiar cu titlu temporar;

d) dovada calificării profesionale: diplomele, certificatele sau alte titluri care atestă calificarea de ghid de turism, respectiv specializarea.

(4) Cetățenii UE/SEE/Confederației Elvețiene care se stabilesc în România și doresc să practice ocupația de ghid de turism au obligația de a obține atestatul și ecusonul de ghid de turism, conform documentației de recunoaștere a calificărilor

profesionale obținute într-un stat membru UE/SEE/în Confederația Elvețiană, care cuprinde:

a) certificat de competențe profesionale pentru calificarea ghid de turism eliberat în România de un centru de evaluare și certificare de competențe profesionale autorizat de autoritatea publică centrală cu atribuții în domeniul formării profesionale a adulților, cu condiția ca acesta să aibă toate competențele din standardul ocupațional în vigoare din România;

b) atestat/certificat/diplomă privind cunoașterea limbii române cel puțin nivel mediu;

c) documentele prevăzute la alin. (1) lit. a), b), d), f) și g);

d) în cazul categoriei de ghid de turism național/specializat, documentația va cuprinde suplimentar copia certificatului de absolvire a programului de formare profesională de tip specializare/perfecționare.

(5) Atestatele și ecusoanele de ghid de turism au o valabilitate de 5 ani. Acestea se actualizează înainte de expirarea termenului de 5 ani de la data emiterii, respectiv a ultimei actualizări. În caz contrar, documentul își pierde valabilitatea.

(6) În vederea actualizării atestatului și ecusonului de ghid de turism, solicitantul va depune următoarele documente:

a) cerere-tip — conform modelului prezentat în anexa nr. 2;

b) copie carte de identitate;

c) certificat de cazier judiciar valabil eliberat de autoritățile competente pentru cetățenii români și străini sau alt document similar prin care solicitantul dovedește absența unor suspendări temporare sau definitive de la practicarea ocupației de ghid de turism sau inexistența unei condamnări penale, emis de statul de origine, în original și traducere autorizată;

d) document medical emis conform legislației din România din care să rezulte că titularul este apt din punct de vedere medical (fizic și psihic) pentru desfășurarea activității de ghid de turism;

e) copii ale documentelor care determină modificarea categoriei de ghid de turism obținute anterior (certificat de specializare/perfecționare, atestat limbă străină), după caz.

Art. 14. — (1) Documentația întocmită potrivit prevederilor art. 13 se depune la sediul autorității publice centrale responsabile în domeniul turismului (prin transmiterea la registratura instituției sau prin punctul de contact unic electronic).

(2) În situația în care solicitantul nu îndeplinește condițiile și criteriile necesare eliberării atestatului și ecusonului de ghid de turism, acestuia i se comunică motivul în scris, în termen de 30 de zile.

(3) În situația în care documentația este incompletă, persoana va fi notificată în vederea completării acesteia. Dacă în termen de 6 luni de la data transmiterii comunicării documentația nu este completată, aceasta se clasează.

(4) Termenul de eliberare a atestatului și ecusonului de ghid de turism este de 30 de zile de la data primirii și înregistrării documentației complete.

CAPITOLUL IV

Utilizarea ghizilor de turism

Art. 15. — Profesia de ghid de turism poate fi exercitată fie ca activitate de bază, fie ca activitate complementară, numai de

către ghizii de turism deținători de atestat și ecuson de ghid de turism.

Art. 16. — Operatorii economici, organizațiile neguvernamentale cu activitate de turism și autoritățile publice locale pot utiliza ghizi de turism numai în baza unei forme legale de colaborare sau muncă, după caz.

Art. 17. — Atestatul și ecusonul de ghid de turism se eliberează de autoritatea publică centrală responsabilă în domeniul turismului și sunt realizate conform modelului prezentat în anexa nr. 3.

Art. 18. — Controlul respectării prevederilor prezentelor norme metodologice se face de către autoritatea publică centrală responsabilă în domeniul turismului, în colaborare cu alte instituții competente în constatarea contravențiilor și/sau infracțiunilor.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale

Art. 19. — (1) Ghidul de turism are obligația ca în timpul desfășurării activității să dețină asupra sa atestatul și ecusonul de ghid de turism valabile, pe care să le prezinte la cererea persoanelor împuternicite să îi controleze activitatea.

(2) Ghizii de turism străini care prestează temporar/ocazional pe teritoriul României nu au dreptul să efectueze servicii de ghid de turism în cadrul obiectivelor turistice și au obligația să contracteze ghizi de turism atestați de autoritatea publică centrală responsabilă în domeniul turismului.

Art. 20. — Atribuțiile și obligațiile concrete ale ghidului de turism se stabilesc de operatorul economic din turism, organizator al programelor turistice, și diferă în funcție de categoria de ghid de turism și de specificul fiecărei acțiuni.

Art. 21. — Atestatele și ecusoanele de ghid de turism eliberate în baza prevederilor Ordinului ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 637/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice privind condițiile și criteriile pentru selecționarea, școlarizarea, atestarea și utilizarea ghizilor de turism, cu modificările și completările ulterioare, își pierd valabilitatea în termen de 5 ani de la data emiterii acestora.

Art. 22. — Anexele nr. 1—4 fac parte integrantă din prezentele norme metodologice.

Art. 23. — (1) Procedurile de atestare a ghizilor de turism și cea de notificare cu privire la prestarea în mod temporar și ocazional pot fi îndeplinite prin intermediul punctului de contact unic electronic.

(2) În cazul în care există suspiciuni ca urmare a verificării diplomelor, certificatelor de competență și a altor titluri de calificare acordate cetățenilor statelor membre, autoritatea publică centrală responsabilă în domeniul turismului poate cere autorității competente din statul membru respectiv confirmarea autenticității acestor documente. În cazul unor îndoieli justificate, autoritățile competente române pot solicita autorităților competente ale unui stat membru o confirmare a faptului că solicitantul nu este suspendat sau nu are interdicție de exercitare a profesiei ca urmare a unei erori profesionale grave sau a unei condamnări pentru infracțiuni legate de exercitarea activităților sale profesionale.

(3) Schimbul de informații cu autoritățile competente din diferite state membre se efectuează prin intermediul Sistemului de informare al pieței interne (IMI).

CRITERII MINIME
pentru obținerea atestatului și ecusonului de ghid de turism

Criterii	Categorია de ghizi de turism		
	local	național	specializat
Candidatul trebuie să îndeplinească următoarele condiții:			
1. cetățenie:			
— cetățean al României	x	x	x
— cetățean al UE/SEE/Confederației Elvețiene	x	x	x
2. vârstă:			
— minimum 18 ani	x	x	x
3. studii:			
— minimum absolvent de învățământ obligatoriu	x	x	x
— minimum absolvent de învățământ liceal fără bacalaureat	—	x	x
4. pregătire profesională:			
— să cunoască cel puțin:			
• limbă străină	—	x	x
• limba română (cetățenii străini)	x	x	x
— absolvent al unui program de formare de tip calificare profesională pentru ocupația de ghid de turism, organizat de furnizori de formare profesională autorizați sau organizat în sistemul național de învățământ, conform legislației din România sau din statele de proveniență (recunoscut și echivalat de autoritatea publică centrală cu atribuții de recunoaștere și echivalare a calificărilor dobândite în străinătate) sau să dețină certificate de competențe profesionale pentru ocupația de ghid de turism (cu toate competențele din standardul ocupațional în vigoare), eliberat de un centru de evaluare autorizat	x	x	x
— să fie absolvent al unui program de formare de tip specializare/perfecționare organizat de furnizori de formare profesională autorizați conform legislației din România	—	x	x
5. să nu fi suferit condamnări penale	x	x	x
6. să fie apt fizic și psihic din punct de vedere medical pentru ocupația de ghid de turism (Se va menționa categoria de ghid de turism.), fapt dovedit cu document medical emis conform legislației din România	x	x	x

CERERE - TIP
pentru eliberarea/actualizarea atestatului și ecusonului de ghid de turism

Subsemnatul(a),, născut(ă) la data de în localitatea, județul domiciliat(ă) în, nr. de telefon, e-mail

vă rog să îmi eliberați/actualizați atestatul și ecusonul de ghid de turism pentru categoria*):

Alăturat transmit documentele justificative care atestă îndeplinirea condițiilor necesare obținerii/actualizării atestatului și ecusonului de ghid de turism.

Cunoscând prevederile art. 326 din Codul penal privind falsul în declarații, declar pe propria răspundere că documentele prezentate sunt în conformitate cu originalul și toate datele înscrise în acestea sunt reale.

Prin prezenta îmi dau acordul cu privire la utilizarea și prelucrarea datelor personale (conform prevederilor Regulamentului privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date) de către autoritatea publică centrală cu atribuții de reglementare în domeniul turismului și instituțiile abilitate.

Data

Semnătura

*) Se menționează categoria pentru care optați și limba străină cunoscută.

Modelul atestatului și ecusonului de ghid de turism

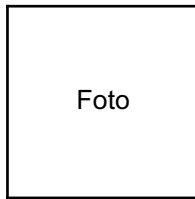
Modelul atestatului de ghid de turism
— copertă față —

GUVERNUL ROMÂNIEI

(autoritatea publică centrală cu atribuții de reglementare în domeniul turismului)

ATESTAT GHID DE TURISM

— copertă verso —

Atestat de ghid de turism nr. /data

Categoria

Domnul/Doamna

.....

CNP

Ministru,

.....

Sanțiuni

Modelul ecusonului de ghid de turism

ROMÂNIA
GUVERNUL ROMÂNIEI

(autoritatea publică centrală cu atribuții de reglementare în domeniul turismului)

GHID DE TURISM

Atestat de ghid de turism nr.

Categoria

Domnul/Doamna

.....

Director general,

.....

**DECLARATION⁽¹⁾
UNDER LAW 200/2004, Art. No. 35³
regarding tourism guide crossborder activities according to 2005/36/CE**

Identity of the applicant:

1.1. First name and surname:

.....

1.2. Nationality:

1.3. Date of birth:/...../.....

D D M M Y Y Y Y

1.4. Passport number/Identity card: issuing country

1.5. Mobile phone:

.....

1.6. Member state of establishment

AT	BE	BG	CH	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES
FI	FR	HR	HU	IE	IS	IT	LI	LT	LV	LU
MT	NO	NL	PL	PT	RO	SI	SK	SE		

1.7. Address (complete):

.....

.....

.....

1.8. Telephone:

.....

e-mail website

1.9. Certificate tourism guide⁽²⁾, date of issue, validity period

issuing authority, country

1.10. Professional indemnity insurance series/number, date of issue,
validity period, insured sum/insurance value of the policy,
currency, name of the insurance company,
country

1.11. Other information about financial guarantees:

.....

notifies the Romanian central public authority responsible for tourism, for travel agencies crossborder activities in Romania. Please, find attached copies of the following documents⁽³⁾: identity card/passport, certificate tourism guide⁽²⁾, insurance policies and any other relevant documents (document certifying the right to exercise the profession of tourism guide without sanctions or suspension of activity).

1.12. Period/Durations of the tour and the objectives/tourist area visited:

1.13. Organizing Travel Agency:

1.14. Romanian Incoming Agency:

Date:

Signature

(1) This declaration shall be made before starting the activity and renewed once a year if the tourism guide intends to provide temporary or occasional services in Romania during each year or if there is a material change in the situation substantiated by the documents previously provided.

(2) If the profession of tourism guide is not regulated in your Member State of establishment please provide any means of proof that the applicant has pursued tourism guide activities for at least two years during the previous ten years.

(3) Only for the first provision of services or if there is a material change in the situation substantiated by the documents previously provided.